

01/07/25
ה' בתמוז תשפ"ה

לכבוד
חברי הוועדה לביטחון לאומי

הנדון: תקנות כלי הירייה (הכשרה)(תיקון), התשפ"ה-2025

במסגרת הדיון הקרוב בוועדה לביטחון לאומי מוצע לתקן את התקנות שבנדון (**להלן: התקנות**) כך שמחזיק רישיון שנדרש לעבור הכשרת ריענון יקבל ארכה של שישה חודשים אם שירת 30 ימים לפחות במילואים בתקופה של 90 הימים שקדמו למועד החובה. בנוסף, בתקופת מצב חירום בעורף, ייכללו גם אנשי קבע בתפקידים מבצעיים.

ההכשרה היא מרכיב בטיחותי – לא בירוקרטי. יש להבטיח שכל שינוי בתקנות לא יהפוך את תהליך החזקת הנשק לפחות אחראי או מפוקח, ובפרט בתקופה שבה אנו עדות לעלייה מדאגה באלימות כנגד נשים וברצח נשים בנשק חם. מאז תחילת שנת 2025, נרצחו בישראל 21 נשים על רקע מגדרי – בממוצע אישה אחת כל 8 ימים ומאז פרוץ 'מלחמת חרבות ברזל', נרצחו 57 נשים, כאשר 35% ממקרי הרצח בוצעו באמצעות נשק חם. על אף היותנו במצב חירום מתמשך והרצון לתת מענה למי שנבצר ממנו לעבור הכשרה בזמן עקב שירות מבצעי אנו מתריעות שההקלות הללו דינם כרסום בעקרונות הבטיחות, הפיקוח והשקיפות, עליהם נשען כל מערך רישוי כלי הירייה בישראל.

להלן הערות שדולת הנשים לתקנות:

סעיף 3א החדש מציע להחיל הסדר קבוע, לפיו כל מי ששירת 30 ימים במילואים ב־90 הימים שקדמו למועד ההכשרה, יקבל דחייה אוטומטית של 6 חודשים – גם בעתיד וגם בשגרה. הבעיה העיקרית נעוצה בכך **שהסעיף מוצע כהוראה קבועה ולא כהוראת שעה**. משמעות הדבר היא שמדובר **בשינוי מבני קבוע בתקנות ההכשרה**: גם בעתיד, בשגרה, וללא קשר למצב חירום – כל משרת מילואים העומד בקריטריונים יקבל אוטומטית דחייה של חצי שנה, גם אם בפועל אין מניעה לבצע את ההכשרה במועד. הקלה כזו, שאין לה מגבלות זמן, פיקוח או מנגנון אישור פרטני, עלולה לפגוע בעקרון האחידות והזהירות שבבסיס מדיניות רישוי הנשק בישראל.

על כן, יש להחיל פתרון מידתי וזהיר – במקום הארכה גורפת של שישה חודשים, מוצע לקבוע תחילה הארכה של שלושה חודשים בלבד, עם אפשרות להארכה נוספת רק לאחר בחינה פרטנית של הצורך המבצעי או השירותי. בנוסף, להחיל את כלל ההסדר (כולל סעיף 3א) כהוראת שעה זמנית, שתיבחן מחדש לאחר סיום מצב החירום. רק כך ניתן יהיה לאזן בין מענה למשרתי ביטחון לבין שמירה על מערך רישוי אחראי ובטיחותי.

לסיכום, כל שינוי בהסדרי ההכשרה – מוצדק ככל שיהיה – חייב להתבצע תוך איזון בין הצורך המבצעי לבין שמירה על עקרונות הבטיחות, הפיקוח והאחריות הציבורית על בטיחותן של נשים. החזקת נשק איננה רק זכות – היא אחריות ציבורית כבדה.

בברכה,
רחלי סונגו, עו"ד
מנהלת קשרי ממשל
שדולת הנשים בישראל